

Statement hogescholen voor de begrotingsbehandeling OCW HO 2020 op 6 en 7 november 2019 in de Tweede Kamer

Hogescholen roepen kabinet op te blijven investeren in hoger onderwijs

Op 6 en 7 november bespreekt u in de Tweede Kamer de begroting HO voor het jaar 2020. Het kabinet mist met de begrotingsplannen voor 2020 de kans om de investering in de [professionals voor morgen](#) een eerste prioriteit te maken. Zo wordt er te weinig rekening gehouden met toekomstige krimp van de studentenaantallen in een aantal regio's, wordt er te weinig geïnvesteerd in praktijkgericht onderzoek en wordt er wederom op termijn hard bezuinigd.

Krimp hbo

De OCW-begroting 2020 laat zien dat het hbo volgens de huidige studentenramingen van het ministerie de komende jaren met gemiddeld vijf duizend studenten per jaar krimpt. Volgens deze raming daalt het totaal aantal studenten van 455 duizend in studiejaar 2018-2019 naar 425 duizend studenten in studiejaar 2024-2025. Als deze prognose werkelijkheid wordt vormt dat op zichzelf al een enorm vraagstuk voor de hogescholen. Deze krimp van gemiddeld 1% per jaar zal zich immers niet gelijkmatig voordoen, maar verschillen tussen opleidingen en tussen hogescholen. Naar het zich laat aanzien plaatst dit vooral hogescholen in regio's met een demografische krimp van het aantal jongeren voor grote problemen, omdat de reguliere bekostiging immers voor een groot deel afhankelijk is van het aantal studenten. Weliswaar is met ingang van het jaar 2020 de gemiddelde vaste voet verhoogd naar aanleiding van het advies van de commissie-Van Rijn, omgekeerd betekent dit dat krimp bij de ene hogeschool dan impliciet betaald wordt uit een lagere bekostiging per student voor de overige hogescholen.

Toegankelijkheid hoger onderwijs onder druk

Maar naast deze zorg willen we u vooral ook waarschuwen voor de verderstreckende gevolgen van deze geraamde daling van het aantal hbo-studenten. De huidige krapte op de arbeidsmarkt in een groot aantal sectoren laat zien dat er juist méér hoger opgeleiden nodig zijn. De arbeidsmarktprognoses tonen bovendien dat die krapte eerder toe dan af zal nemen. Dit is niet uitsluitend een randstedelijk vraagstuk. In alle regio's laten hogescholen zien dat zij een cruciale rol vervullen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat van bedrijven en essentieel voor de taakuitoefening van maatschappelijke organisaties, zoals scholen, zorginstellingen en andere publieke voorzieningen. Wij roepen u op de hogescholen in staat te stellen die maatschappelijke taak overal in Nederland succesvol te kunnen blijven vervullen.

Meer geld voor praktijk gericht onderzoek

De hogescholen pleiten ervoor dat de middelen voor onderzoek moeten groeien. De hogescholen bieden praktijkgericht onderzoek aan dat ten dienste staat aan de toepassing in de praktijk en is gerelateerd aan de beroepsgerichte opleidingen die zij aanbieden. Momenteel zijn de middelen uit de eerste geldstroom daarvoor te beperkt: circa 200 euro per student in het hbo, terwijl de onderzoekscapaciteit van de hogescholen verder toeneemt en de behoefte aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke problemen steeds groter wordt.

Geen hypotheek op de toekomst

In het regeerakkoord werd eerder besloten dat studenten een hogere rente moesten gaan betalen voor het aflossen van hun studielening. De minister heeft dit wetsvoorstel in juni 2019 teruggetrokken. Nu blijkt dat de minister de gemiste inkomsten rechtstreeks bij hogescholen en universiteiten wil weghalen, leidend tot een oplopende bezuiniging van 226 miljoen. De hogescholen vragen het kabinet om met een oplossing te komen, want deze bezuiniging mag nooit ten koste gaan van de investering in de kwaliteit van het onderwijs.

De Vereniging Hogescholen roept daarnaast op het door het kabinet aangekondigde investeringsfonds in te zetten voor het hoger onderwijs en praktijkgericht onderzoek. Het hbo leidt immers de leraren, verpleegkundigen en technici op die Nederland zo hard nodig heeft.

Zorg dat ambassades van het hoger onderwijs kunnen blijven bestaan

Hogescholen maken zich zorgen over het voorgenomen kabinetsbesluit om een aantal Nuffic-activiteiten af te bouwen. Waaronder de sluiting van alle NESO-kantoren, onze 'ambassades van het hoger onderwijs', en het Holland Alumni Netwerk. De Vereniging Hogescholen roept het kabinet op deze plotselinge afbouw van subsidies aan de NESO-kantoren van tafel te halen en samen met de hoger onderwijsinstellingen het gesprek aan te gaan over de rol en taken van Nuffic.

De hogescholen hebben al jaren een stabiele instroom van internationale studenten en het hbo kent geen groei-doelstelling. Door kwalitatief goede inkomende studenten voor Nederland te behouden wordt bijgedragen aan de economie en het komen tot oplossingen voor nijpende arbeidsmarkttekorten. De NESO-kantoren zijn in deze een goede partner om tot kwalitatieve instroom van internationale studenten te komen.

Meer informatie

Voor meer informatie over dit statement kunt u contact opnemen met Marjolein Schooleman, woordvoerder, schooleman@vh.nl, 06 30 37 85 18

